

**فهرست عناوین و سرفصل‌های رشته تفسیر و علوم قرآنی
نیمسال اول سال تحصیلی ۹۴-۹۵**

رشته تفسیر و علوم قرآنی - نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۴

فهرست عناوین درسی نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۴

صفحه	ارزشیابی						واحد	ورودی	عنوان درس	کد درس	ردیف
	پایانی	شفاهی	تحقیق	فعالیت	عملی	میانی					
۳	۱۷	-	۳	-	-	-	۲	۹۴	علوم قرآن ۱	۳۰۲۱۲۱۵	۱
۵	۱۷	-	۳	-	-	-	۱	۹۴	علوم قرآن ۲	۳۰۲۱۲۱۶	۲
۶	۱۷	-	-	۳	-	-	۲	۹۴	مفردات قرآن	۳۰۲۱۲۱۹	۳
۷	۱۴	-	-	-	۶	۲۰	۳	۹۴	نحو تکمیلی	۳۰۲۱۱۰۸	۴
۸	۱۰	-	-	۱۰	-	-	۲	۹۳	بلاغت کاربردی ۱	۳۰۲۱۱۰۶	۵
۹	۱۰	-	-	۱۰	-	-	۲	۹۲	بلاغت کاربردی ۲	۳۰۲۱۱۰۷	۶
۱۰	۲۰	-	-	-	-	-	۲	۹۳	عقائد خاص شیعه ۱	۳۰۲۱۶۰۱	۷
۱۱	۱۷	-	۳	-	-	۲۰	۴	۹۳	مبانی و قواعد تفسیر	۳۰۲۱۲۲۴	۸
۱۳	۲۰	-	-	-	-	-	۲	۹۲	تاریخ تفسیر و مفسران	۳۰۲۱۸۰۱	۹
۱۴	۱۷	-	-	۳	-	-	۲	۹۲	تفسیر تریبی ۱	۳۰۲۱۲۰۱	۱۰
۱۵	۱۴	۴	-	۲	-	-	۲	۹۲	تفسیر تریبی ۲	۳۰۲۱۲۰۲	۱۱
۱۶	۱۴	۴	-	۲	-	-	۲	۹۱			
۱۷	۱۴	۴	-	۲	-	-	۲	۹۲			
۱۸	۱۴	۴	-	۲	-	-	۲	۹۱	تفسیر تریبی ۳	۳۰۲۱۲۰۳	۱۲
۱۹	۱۷	-	-	۳	-	-	۱	۹۲	تفسیر موضوعی ۱	۳۰۲۱۲۳۴	۱۳
۲۰	۱۷	-	۳	-	-	-	۲	۹۲	تفسیر موضوعی ۲	۳۰۲۱۲۰۵	۱۴
۲۱	۱۷	-	۳	-	-	-	۲	۹۱	تفسیر موضوعی ۴	۳۰۲۱۲۰۷	۱۵
۲۲	۱۷	-	۳	-	-	-	۲	۹۱	تفسیر موضوعی ۵	۳۰۲۱۲۰۸	۱۶
۲۳	-	-	-	-	۲۰	-	۱	۹۳	کارورزی و ارائه تحقیق ۱	۳۰۲۲۲۰۳	۱۷
۲۴	-	-	-	-	۲۰	-	۱	۹۲	کارورزی و ارائه تحقیق ۲	۳۰۲۲۲۰۴	۱۸
۲۵	۸	-	-	۵	۵	-	۲	۹۲	عربی معاصر ۱	۳۰۲۱۱۰۲	۱۹
۲۶	۱۷	-	-	۳	-	-	۲	۹۳ و ۹۲	قرآن کریم و کتاب مقدس	۳۰۲۱۲۲۲	۲۰
۲۷	۱۰	-	-	-	۱۰	-	۲	۹۳	روش تحقیق پیشرفته	۳۰۲۲۲۰۱	۲۱
۲۹	۱۷	-	-	۳	-	۲۰	۳	۹۴	فقه ۱	۳۰۲۱۳۰۱	۲۲
۳۰	۱۷	-	-	۳	-	۲۰	۳	۹۳	فقه ۳	۳۰۲۱۳۰۳	۲۳
۳۱	۱۴	۴	-	۲	-	-	۲	۹۴	اصول فقه ۱	۳۰۲۱۴۰۱	۲۴
۳۲	۱۴	۴	-	۲	-	-	۲	۹۳	اصول فقه ۳	۳۰۲۱۴۰۳	۲۵

علوم قرآن ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۱۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت تحلیلی اعجاز قرآن، دلایل و وجوه آن و نقد و بررسی شبهات

سرفصل:

- کلیات: مفهوم شناسی، پیشینه بحث از اعجاز قرآن و معرفی منابع اعجاز قرآن
 - تحدی
 - معنا شناسی و بررسی آیات تحدی، قلمرو و گزارش از معروضات قرآن
 - بررسی، تحلیل و نقد قول به صرفه
 - بررسی، تحلیل و نقد شبهات اعجاز بیانی
 - بررسی، تحلیل و نقد شبهات اعجاز هنری (تصویرگری قرآن)
 - بررسی، تحلیل و نقد شبهات عدم اختلاف در آیات (بررسی آیات به ظاهر متعارض)
 - بررسی، تحلیل و نقد شبهات اعجاز عددی
 - بررسی، تحلیل و نقد شبهات اعجاز علمی
 - بررسی، تحلیل و نقد شبهات اعجاز تشریحی و اخبار غیبی (مفهوم غیب در قرآن و انواع اخبار غیبی در قرآن)
- تذکر: لازم است استاد محترم، در نقد اقوال اهل سنت، نسبت به مواضع مخالف دیدگاه شیعه، نگاه نقادانه داشته باشد. یادآور می‌شود استاد، ذیل هر بحث، شبهات مهم آن بحث را نقد و بررسی می‌کند.

متن: -----

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به انجام تحقیق توسط طلبه اختصاص دارد.

منابع:

۱. تلخیص التمهید، ج ۲، محمد هادی معرفت.
۲. بیان فی تفسیر القرآن، سید ابوالقاسم خوبی.
۳. اعجاز القرآن، ابوبکر باقلانی.
۴. اعجاز از نظر عقل و قرآن، سید محمد حسین طباطبایی.
۵. النکت فی اعجاز القرآن، علی بن عیسی الرمانی.

رشته تفسیر و علوم قرآنی - نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۴

۶. معجزه شناسی، محمد باقر سعیدی روشن.
۷. المعجزة الخالدة، هبة الدين شهرستانی.
۸. دلائل الاعجاز فی القرآن، عبد القاهر جرجانی.
۹. حقائق و اباطیل حول اعجاز القرآن، علی البدری.
۱۰. الاعجاز العددی، عبد الرزاق نوفل.
۱۱. اشارات علمی اعجاز آمیز قرآن، محمدعلی رضایی اصفهانی.
۱۲. اعجاز قرآن و مصونیت از تحریف، محمدجواد اسکندرلو.
۱۳. اعجاز القرآن، رضا مودب.
۱۴. الاتقان فی علوم القرآن، جلال الدین سیوطی.

علوم قرآن ۲

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۱۶

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل اصالت و عدم تحریف قرآن کریم و پاسخ به شبهات پیرامون آن.

سرفصل:

- کلیات: مفهوم شناسی، ضرورت و اهمیت و پیشینه و منبع شناسی.
- بررسی دلائل عدم تحریف قرآن.
- ادله قرآنی - ادله روایی - ادله عقلی - ادله تاریخی
- بررسی و نقد ادله معتقدان به تحریف قرآن (مسلمانان و مستشرقان)
- جمع آوری قرآن و تحریف
- روایات و تحریف
- قرائات و تحریف
- نسخ و تحریف

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به انجام تحقیق توسط طلبه اختصاص دارد.

منابع:

۱. صیانه القرآن عن التحریف، محمد هادی معرفت.
۲. البیان فی تفسیر القرآن، سید ابوالقاسم خویی.
۳. سلامة القرآن عن التحریف، فتح الله نجارزادگان.
۴. التحقيق فی نفی التحریف عن القرآن الکریم، سیدعلی حسینی میلانی.
۵. نزاهة القرآن من التحریف، عبدالله جوادی آملی.
۶. افسانه تحریف قرآن، رسول جعفریان.
۷. القرآن الکریم و روایات المدرستین، سیدمرتضی عسکری.
۸. علوم القرآن عند المفسرین، ج ۱، دفتر تبلیغات اسلامی.
۹. تنزیه تنزیل، هبة الله شهرستانی.
۱۰. نزاهة القرآن فی نفی التحریف عن القرآن الکریم، سیدعلی حسینی میلانی.
۱۱. البرهان علی عدم تحریف القرآن، مهدی بروجردی.
۱۲. الاتقان فی علوم القرآن، جلال الدین سیوطی.

مفردات قرآن

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مترادف، اشتراک، وجوه و نظائر، لغات دخیل و معناشناسی قرآن

سرفصل:

○ مباحث نظری:

- ضرورت، تاریخچه و کتاب‌شناسی مفردات قرآن
- ارتباط دانش مفردات با دیگر شاخه‌های علم لغت، مثل فقه اللغة، غریب القرآن و ...
- بیان دیدگاه‌ها درباره لغت قرآن
- لغات دخیل در قرآن
- وجوه و نظائر در قرآن
- مترادف و اشتراک در قرآن
- نقش مفردات در ترجمه و تفسیر قرآن

○ واژه‌شناسی:

- واژه‌های خداشناسی (فاطر، الله، عزیز، سبحان، رحمت، قیوم و ...)
- واژه‌های پیامبرشناسی (نبی، رسول، هدی، بشری، انذار، وحی، بعثت، نزول و ...)
- واژه‌های معادشناسی (حشر، قیامت، برزخ، ساعه، ثواب، اجر و ...)
- واژه‌های انسان‌شناسی (بشر، انسان، نفس، روح، عقل، قلب، فؤاد و ...)
- واژه‌های اخلاقی (توبه، حب، خشیت، خوف، تزکیه، اخلاص، اسراف، ایمان، فسق، اثم و ...)
- واژه‌های سیاسی اجتماعی (عدل، ظلم، صلح، ولایت، حج، قتل، عهد و ...)

متن:

درآمدی بر دانش مفردات (آقای طیب حسینی)

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به انجام فعالیت‌های کلاسی طلبه اختصاص دارد.

منابع:

- ۱- المعجم فی فقه لغة القرآن و سر بلاغة، محمد واعظ زاده خراسانی
- ۲- التحقیق فی کلمات القرآن، حسن مصطفوی
- ۳- واژه‌شناسی قرآن مجید، غلامعلی همائی
- ۴- المفردات فی غریب القرآن، راغب اصفهانی
- ۵- معارف قرآن، محمدتقی مصباح یزدی
- ۶- قاموس قرآن، علی‌اکبر قرشی
- ۷- وجوه القرآن، ابو عبدالرحمان الحیری النیسابوری
- ۸- مفردات قرآن، حمید محمدی

نحو تکمیلی

شناسه درس: ۳۰۲۱۱۰۸

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت ادوات نحوی مهم در فهم قرآن

سرفصل:

آشنایی با ادوات نحوی مهم در فهم قرآن مجید و متون تخصصی عربی، شامل: همزه، اذ، اذاه، ال، الا، إله، الان، الی، اللهم، ام، امّا، إمّا، إن، أن، ائی، او، اولی، ای، ایّان، این، باء، بل، بلی، بئس، بین، تاء، تبارک، تعالی، ثم، ثمّ، جعل، حاشا، حتّی، حیث، دون، ذو، رویدا، رَبّ، س، سوف، سواء، ساء، سبحان، ظنّ، علی، عن، عسی، عند، غیر، فاء، کاف، کاد، کان، کأنّ، کأین، کلّ، کَلِّمًا، کلا و کلتا، کَلَّا، کی، کیف، لام، لا، لات، لکنّ، لکن، لدی و لدن، لعلّ، لم، لمّا، لن، لو، لولا، لوما، لیت، لیس، ما، ماذا، متی، مع، مین، مَن، مهمما، نعم، نَعَمْ، هاء هل، هیت، هیهات، واو، ویل، یا.

متن درسی: متن عربی نوع چهلم الاتقان فی علوم القرآن سیوطی.

شیوه اجرا:

دانش پژوهان جهت انجام کار عملی می‌توانند یکی از دو موضوع زیر را انتخاب نمایند:
الف: استخراج مفردات یک حزب از قرآن و تحلیل آنها از نظر معنی و موقعیت اعرابی و ...
ب: انتخاب یکی از حروف مهم مثلاً همزه و بررسی مباحث مربوط به آن در یک جزء قرآن

ارزشیابی:

۶ نمره از ۲۰ نمره به کار عملی طلبه اختصاص دارد و ۱۴ نمره مربوط به امتحان پایانی می‌باشد.

امتحان میان ترم این درس از ۲۰ برگزار می‌شود

منابع:

۱. مغنی اللیب ابن هشام انصاری.
۲. مغنی الادیب.
۳. البرهان فی علوم القرآن بدرالدین زرکشی، جلد ۲ و ۳.
۴. اتقان در علوم قرآن، جلد دوم (نقش ادوات نحوی در تفسیر قرآن) سید محمود طیب حسینی.
۵. حروف معانی، سید محمد رادمش.

بلاغت کاربردی ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۱۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: تطبیق قواعد و وجوه بلاغی بر آیات قرآن کریم

سرفصل:

○ معانی

- احوال مسند الیه
- احوال مسند
- احوال متعلقات فعل
- قصر
- انشاء
- فصل و وصل
- ایجاز، اطناب و مساوات

روش اجرا:

استاد، در هر جلسه به ترتیب، قواعدی را که کاربرد بیشتری در قرآن دارند، با تأکید بر نقش آن در تفسیر، به اختصار توضیح می‌دهد و چند نمونه قرآنی از کتاب‌های معانی و بیان، و تفاسیری مثل کشاف، جوامع و بیضاوی ارائه می‌دهد و نکات تفسیری قابل استفاده از این قواعد را توضیح می‌دهد و از طلاب می‌خواهد که برای هر کدام از این قواعد، مثلاً ده نمونه قرآنی دیگر با توضیح لازم، ارائه دهند. بحث باید به صورتی ارائه شود که همه مباحث بلاغی فوق، تمرین شود.

متن محوری: معانی القرآن ج ۱ و ۲

ارزشیابی: ۱۰ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۰ نمره دیگر به امتحان آخر نیمسال اختصاص می‌یابد.

منابع:

۱. اسالیب البیان فی القرآن، سید جعفر حسینی.
۲. اسالیب المعانی فی القرآن، سید جعفر حسینی.
۳. اسالیب البدیع فی القرآن، سید جعفر حسینی.
۴. الاتقان از النوع الثانی و الخمسون تا النوع التاسع و الخمسون، سیوطی.
۵. تهذیب البلاغۀ، عبدالهادی الفضلی.
۶. جواهر البلاغۀ، احمد هاشمی.
۷. علوم بلاغت و اعجاز قرآن، دکتر یدالله نصیریان.
۸. در قلمرو بلاغت قرآن، محمد علوی مقدم.
۹. دلائل الاعجاز فی علم المعانی، علی بن محمد جرجانی.
۱۰. تلخیص البیان فی مجازات القرآن، سید رضی.
۱۱. کرانه‌ها، حسن عرفان.

بلاغت کاربردی ۲

شناسه درس: ۳۰۲۱۱۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: تطبیق قواعد و وجوه بلاغی بر آیات قرآن کریم.

سرفصل:

○ بیان

- تشبیه
- حقیقت و مجاز
- استعاره
- کنایه

○ بدیع

- محسنات معنوی
- محسنات لفظی

روش اجرا:

استاد، در هر جلسه به ترتیب، قواعدی از بیان و بدیع را که کاربرد بیشتری در قرآن دارند، با تأکید بر نقش آن در تفسیر، به اختصار توضیح می‌دهد و چند نمونه قرآنی از کتاب‌های معانی و بیان، و تفاسیری مثل کشاف، جوامع و بیضاوی ارائه می‌دهد و نکات تفسیری قابل استفاده از این قواعد را توضیح می‌دهد و از طلاب می‌خواهد که برای هر کدام از این قواعد، مثلاً ده نمونه قرآنی دیگر با توضیح لازم، ارائه دهند. بحث باید به صورتی ارائه شود که همه مباحث بلاغی، تمرین شود.

متن محوری: معانی القرآن ج ۲

شیوه ارزشیابی: ۱۰ نمره، به فعالیت کلاسی و ۱۰ نمره دیگر، به امتحان آخر نیم‌سال که می‌تواند از کل قرآن باشد، اختصاص می‌یابد.

منابع:

۱. اسالیب البیان فی القرآن، سید جعفر حسینی.
۲. اسالیب المعانی فی القرآن، سید جعفر حسینی.
۳. اسالیب البدیع فی القرآن، سید جعفر حسینی.
۴. الاتقان از النوع الثانی و الخمسون تا النوع التاسع و الخمسون، سیوطی.
۵. تهذیب البلاغۃ، عبدالهادی الفضلی.
۶. جواهر البلاغۃ، احمد هاشمی.
۷. علوم بلاغت و اعجاز قرآن، دکتر یدالله نصیریان.
۸. در قلمرو بلاغت قرآن، محمد علوی مقدم.
۹. دلائل الاعجاز فی علم المعانی، علی بن محمد جرجانی.
۱۰. تلخیص البیان فی مجازات القرآن، سید رضی.
۱۱. کرانه‌ها، حسن عرفان.

عقائد خاص شیعه ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۶۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: تبیین استدلالی عقائد اختصاصی شیعه مانند امامت، انتظار، تقیه، بداء، رجعت، شفاعت، توسل و

❖ سرفصل:

- اهل بیت علیهم السلام و صحابه
- جایگاه امامت (علم و ولایت امام، عصمت و لزوم نصب)
- غیبت، فلسفه و حکمت آن، انتظار، فواید و آثار آن
- رجعت
- بداء
- تقیه
- توحید عبادی و شبهات مربوط به آن (سجده بر مهر، توسل، شفاعت، زیارت معصومین، لمس و بوسیدن ضریح آن‌ها، و استشفاء به تربت امام حسین علیه السلام)
- جایگاه صحابه نزد شیعه
- غیبت (غیبت صغری و کبری، رهبری امت در عصر غیبت)

متن درسی:

دروس فی العقائد الخاصة الشیعة، مهدی فرمانیان.

ارزشیابی:

۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. آئین وهابیت، جعفر سبحانی تبریزی.
۲. الشیعه فی موكب التاريخ: دراسة موضوعية فی منشاه الشیعة فی ضوء الكتاب و السنة و التاريخ، جعفر سبحانی.
۳. أضواء علی عقائد الشیعة الامامية و تاریخهم، جعفر سبحانی تبریزی.
۴. الفوائد البهية فی شرح عقائد الامامية، محمد جمیل حمود.
۵. نفحات الازهار فی خلاصة عبقات الانوار لعلم الحجة، سید حامد حسین کهنوی، تلخیص و ترجمه: علی حسینی میلانی.
۶. المراجعات: رسائل متبادلة بین العلمین سلیم البشری و شرف‌الدین عاملی.
۷. النص والاجتهاد، عبدالحسین شرف‌الدین ترجمه (با عنوان اجتهاد در مقابل نص): علی دوانی.

مبانی وقواعد تفسیر

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۲۴

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز:

هدف: شناخت مبانی و قواعد تفسیر قرآن.

سرفصل:

- مفهوم‌شناسی: مبانی، اصول، قواعد، روش، گرایش، سبک
- ضرورت، پیشینه و کتابشناسی
- اقسام مبانی تفسیر
 - مبانی صدور و دلالی
 - مبانی اصلی و فرعی
- مبانی صدور
 - وحیانی بودن قرآن (و الفاظ قرآن)
 - عدم وقوع خطا در وحی
 - مصونیت پیامبر از خطا در اخذ و ابلاغ وحی
 - تحریف‌ناپذیری قرآن
- مبانی دلالی
 - امکان فهم قرآن
 - زبان قرآن
 - مخاطبان قرآن (عام یا خاص)
 - استقلال دلالی قرآن
 - لایه‌های معنایی قرآن
 - عصری بودن فهم قرآن
 - حجیت ظواهر قرآن
 - شأن نزول آیات
- مفهوم‌شناسی «قواعد تفسیر» و واژه‌های همسو (مبانی، مبادی، اصول، ضوابط و ...)
- اهمیت و ضرورت شناخت قواعد تفسیر (دلایل مورد نیاز به قواعد)
- تاریخچه بحث قواعد تفسیر قرآن
- کتاب‌شناسی بحث قواعد تفسیر قرآن
- قواعد عام تفسیر قرآن
 - قواعد عام تفسیر ۱ (قواعد مشترک میان تفسیر با اصول فقه و فقه)
 - قواعد عام تفسیر ۲ (قواعد مشترک میان تفسیر با ادبیات و لغت)
 - قواعد عام تفسیر ۳ (قواعد مشترک میان تفسیر با علوم قرآن)

○ قواعد خاص تفسیر قرآن

- قاعده سیاق
- قاعده جری و تطبیق
- قاعده ممنوعیت کاربرد اسرئیلیات و تفسیر به رأی
- قاعده پیوستگی و تناسب میان آیات
- قاعده عدم مخالفت تفسیر با قرآن و سنت قطعی
- قاعده عدم مخالفت تفسیر با عقل قطعی
- قاعده ضرورت ارجاع متشابه به محکمت قرآن

متون محوری:

مبانی و قواعد تفسیر، علی اکبر بابائی
روش تفسیر قرآن، محمود رجبی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به انجام تحقیقات مربوطه اختصاص دارد. امتحان میان ترم این درس از ۲۰ برگزار می شود

منابع:

۱. مقدمه فی اصول التفسیر، ابن تیمیه.
۲. الاصول الاصلیه، فیض کاشانی.
۳. قرآن شناسی، مصباح یزدی.
۴. مبانی تفسیر قرآن، سید رضا مودب.
۵. مبانی و روشهای تفسیری، محمد کاظم شاکر.
۶. مبانی، اصول و روش تفسیری ملاصدرا، مجید فلاح پور.
۷. منطق تفسیر قرآن (۱) مبانی و قواعد تفسیر قرآن، محمد علی رضایی اصفهانی.
۸. روش شناسی تفسیر قرآن، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه.
۹. بازخوانی مبانی تفسیر قرآن، سید محمد رضا صفوی.
۱۰. ظاهرگرایی در فهم قرآن، محمد حسن محمدی مظفر.
۱۱. مبانی کلامی اجتهاد، هادوی.
۱۲. قواعد التفسیر لدی الشیعه و السنه، محمد فاکر میبدی.
۱۳. قواعد التفسیر جمعا و دراسة، خالد بن عثمان السبت.
۱۴. اصول التفسیر و قواعد، خالد عبد الرحمن العک.
۱۵. روش شناسی قرآن، محمود رجبی.
۱۶. دایرة المعارف قرآن، جلد ۸ مدخل تفسیر.
۱۷. مقدمه فی اصول التفسیر، ابن تیمیه.

تاریخ تفسیر و مفسران

شناسه درس: ۳۰۲۱۸۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: شناخت سیر پیدایش و تطور تفسیر، همراه با شناخت منابع مهم و نیز شناخت مفسران بزرگ.

سرفصل:

- کلیات
 - مفهوم شناسی «تفسیر»، «تاریخ تفسیر»، «تاریخ مفسران»
 - اهمیت و ضرورت شناخت تاریخ تفسیر و مفسران
 - ادبیات موضوع
- ادوار تفسیر
 - قرن اول تا سوم (پیدایش، شکل گیری و گسترش)
 - تفسیر در عصر پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم (ویژگی های تفسیر پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم و حجم تفاسیر برجای مانده از پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم)
 - تفسیر اهل بیت علیهم السلام
 - تفسیر در عصر صحابه (ویژگی ها و مفسران برجسته)
 - تفسیر در عصر تابعین (ویژگی ها و مفسران برجسته)
 - قرن چهارم (طبقه بندی علوم کلامی)
 - قرن پنجم (درخشش دانش کلامی)
 - قرن ششم (پدیدار شدن گرایش ها و روش های تفسیری)
 - قرن هفتم و هشتم و نهم (تنوع در تفسیر)
 - قرن دهم و یازدهم و دوازدهم (گسترش اخباری گری در شیعه و حاشیه و تعلیقه نویسی)
 - قرن سیزدهم (رکود در تفسیر)
 - قرن چهاردهم و پانزدهم (نهضت علمی جدید در پاسخ به شبهات عصری)

متون محوری:

آشنایی با تاریخ تفسیر و مفسران، آقای علوی مهر
التفسیر و المفسرون، محمد هادی معرفت

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. التفسیر و المفسرون، محمد حسین ذهبی.
۲. طبقات مفسران شیعه، عبدالرحیم عقیقی بخشایشی.
۳. تاریخ تفسیر قرآن، علی اکبر بابائی.
۴. آشنایی با تاریخ تفسیر و مفسران، حسین علوی مهر.
۵. آشنائی با تفاسیر قرآن و مفسران، رضا استادی.
۶. تاریخ تفسیر، عبدالوهاب طالقانی.
۷. تفسیر التابعین، محمد بن عبدالله خضیری.
۸. دایرة المعارف قرآن، ج ۸، مدخل تفسیر

تفسیر ترتیبی ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان فهم معنای آیات و وجوه محتمل در آن، بهره‌گیری از کتابهای تفسیری و شناخت معارف مهم قرآنی

سرفصل:

تعدادی از آیات سوره آل عمران (به انتخاب استاد به میزان ۲ واحد درسی) از دو تفسیر روض الجنان و تفسیر نمونه.

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.

منابع:

۱. التبیان فی تفسیر القرآن، شیخ طوسی.
۲. روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ابوالفتوح رازی.
۳. مجمع البیان فی تفسیر القرآن، فضل بن حسن طبرسی.
۴. کنز الدقائق و بحر الغرائب، میرزا محمد مشهدی.
۵. المیزان فی تفسیر القرآن، سید محمد حسین طباطبائی.
۶. التفسیر الاثری الجامع، محمد هادی معرفت.
۷. الصافی، محسن فیض کاشانی.
۸. الکاشف، محمد جواد مغنیه.
۹. آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن، محمد جواد بلاغی.
۱۰. تفسیر عاملی، ابراهیم عاملی، تصحیح: علی اکبر غفاری.
۱۱. مخزن العرفان، نصرت امین.
۱۲. الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل، جارالله زمخشری.
۱۳. جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی.

تفسیر ترتیبی ۲ (ورودی ۹۲)

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان فهم معنای آیات و وجوه محتمل در آن، بهره‌گیری از کتابهای تفسیری و شناخت معارف مهم قرآنی

سرفصل:

تعدادی از آیات سوره‌های مؤمنون و انبیاء (به انتخاب استاد به میزان ۲ واحد درسی) از دو تفسیر مخزن العرفان و تفسیر صافی؛

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

منابع:

- ۱- التبیان فی تفسیر القرآن، شیخ طوسی.
- ۲- روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ابوالفتوح رازی.
- ۳- مجمع البیان فی تفسیر القرآن، فضل بن حسن طبرسی.
- ۴- کنز الدقائق و بحر الغرائب، میرزا محمد مشهدی.
- ۵- المیزان فی تفسیر القرآن، سید محمد حسین طباطبائی.
- ۶- التفسیر الاثری الجامع، محمد هادی معرفت.
- ۷- الصافی، محسن فیض کاشانی.
- ۸- الکاشف، محمد جواد مغنیه.
- ۹- آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن، محمد جواد بلاغی.
- ۱۰- تفسیر عاملی، ابراهیم عاملی، تصحیح: علی اکبر غفاری.
- ۱۱- مخزن العرفان، نصرت امین.
- ۱۲- الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل، جارالله زمخسری.
- ۱۳- جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی.

تفسیر ترتیبی ۲ (ورودی ۹۱)

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان فهم معنای آیات و وجوه محتمل در آن، بهره‌گیری از کتابهای تفسیری و شناخت معارف مهم قرآنی

سرفصل:

سوره‌های تکویر، اعلی، فجر، لیل، ضحی، انشراح، عادیات، تکاثر، عصر، فیل، ماعون، کوثر، کافرون، مسد
طلاب موظفند در کنار این متن به تفاسیر تبیان، جوامع الجامع و نمونه مراجعه نمایند.

متن:

تفسیر مجمع البیان

محدوده:

سوره‌های مذکور در سرفصل

ارزشیابی:

۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

منابع:

- ۱- روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ابوالفتوح رازی.
- ۲- کنز الدقائق و بحر الغرائب، میرزا محمد مشهدی.
- ۳- المیزان فی تفسیر القرآن، سید محمد حسین طباطبائی.
- ۴- التفسیر الاثری الجامع، محمد هادی معرفت.
- ۵- الصافی، محسن فیض کاشانی.
- ۶- الکاشف، محمد جواد مغنیه.
- ۷- آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن، محمد جواد بلاغی.
- ۸- تفسیر عاملی، ابراهیم عاملی، تصحیح: علی اکبر غفاری.
- ۹- مخزن العرفان، نصرت امین.
- ۱۰- الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل، جارالله زمخشری.

تفسیر تریبی ۳ (ورودی ۹۲)

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان فهم معنای آیات و وجوه محتمل در آن، بهره‌گیری از کتابهای تفسیری و شناخت معارف مهم قرآنی

سرفصل: تعدادی از آیات سوره‌های قصص و طه (به انتخاب استاد به میزان ۲ واحد درسی) از دو تفسیر نورالثقلین و تفسیر بیضاوی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

منابع:

- ۱- التبیان فی تفسیر القرآن، شیخ طوسی.
- ۲- روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ابوالفتوح رازی.
- ۳- مجمع البیان فی تفسیر القرآن، فضل بن حسن طبرسی.
- ۴- کنز الدقائق و بحر الغرائب، میرزا محمد مشهدی.
- ۵- المیزان فی تفسیر القرآن، سید محمد حسین طباطبائی.
- ۶- التفسیر الاثری الجامع، محمد هادی معرفت.
- ۷- الصافی، محسن فیض کاشانی.
- ۸- الکاشف، محمد جواد مغنیه.
- ۹- آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن، محمد جواد بلاغی.
- ۱۰- تفسیر عاملی، ابراهیم عاملی، تصحیح: علی اکبر غفاری.
- ۱۱- مخزن العرفان، نصرت امین.
- ۱۲- الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل، جارالله زمخشری.
- ۱۳- جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی.

تفسیر ترتیبی ۳ (ورودی ۹۱)

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان فهم معنای آیات و وجوه محتمل در آن، بهره‌گیری از کتابهای تفسیری و شناخت معارف مهم قرآنی

سرفصل:

از ابتدای آیه ۳۶ سوره نساء تا پایان آیه ۷۰

طلاب موظفند در کنار این متن به تفاسیر احسن الحدیث، من وحی القرآن والمنار مراجعه نمایند.

متن:

تفسیر المیزان

محدوده:

از ابتدای آیه ۳۶ سوره نساء تا پایان آیه ۷۰

ارزشیابی:

۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

منابع:

- ۱- روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ابوالفتوح رازی.
- ۲- کنز الدقائق و بحر الغرائب، میرزا محمد مشهدی.
- ۳- المیزان فی تفسیر القرآن، سید محمد حسین طباطبائی.
- ۴- التفسیر الاثری الجامع، محمد هادی معرفت.
- ۵- الصافی، محسن فیض کاشانی.
- ۶- الکاشف، محمد جواد مغنیه.
- ۷- آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن، محمد جواد بلاغی.
- ۸- تفسیر عاملی، ابراهیم عاملی، تصحیح: علی اکبر غفاری.
- ۹- مخزن العرفان، نصرت امین.
- ۱۰- الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل، جارالله زمخشری.

تفسیر موضوعی ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۳۴

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با چستی و معانی تفسیر موضوعی و گونه های آن .

سرفصل:

- تعریف لغوی و اصطلاحی
- تاریخچه
- اقسام تفسیر موضوعی
- روش تحقیق موضوعی در قرآن کریم
- آسیب شناسی تفسیر موضوعی
- گونه شناسی موضوعات قرآنی
- معرفی تفاسیر موضوعی

متن: ---

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به انجام فعالیت اختصاص دارد

منابع:

۱. پیام قرآن، ناصر مکارم شیرازی.
۲. منشور جاوید، جعفر سبحانی.
۳. تفسیر موضوعی قرآن کریم، عبدالله جوادی آملی.
۴. مبانی تفسیر موضوعی، بهروز یدالله پور.
۵. تفسیر موضوعی، چستی، بنیان ها و پیش فرض ها، سید هدایت جلیلی.
۶. روش تحقیق موضوعی در قرآن کریم، حسین مرادی زنجانی و محمد علی لسانی فشارکی.
۷. دایرة المعارف قرآن کریم، جلد ۸، مدخل تفسیر موضوعی، سید محمود طیب حسینی.
۸. مباحث فی التفسیر الموضوعی، مصطفی مسلم.

تفسیر موضوعی ۲

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تفسیر موضوعی ۱

هدف: شناخت سنت های الهی حاکم بر جوامع انسانی و جامعه مطلوب از دیدگاه قرآن کریم.

❖ سرفصل:

- کلیات (مفاهیم، اهداف، تاریخچه، جامعه در قرآن و سنت پذیری جامعه در قرآن)
- انواع سنت های الهی مطرح در قرآن
- ویژگی های سنت های الهی در قرآن
- روش کلی قرآن در مطرح نمودن سنت های الهی
- رابطه سنت های الهی و تفاوت آنها با یکدیگر از نگاه قرآن
- تطبیقات و مصادیق هریک از سنت های الهی در قرآن
- مراحل تحول و تکامل جوامع بشری از نگاه قرآن
- آینده بشریت و جوامع انسانی از نگاه قرآن

متن: ---

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به انجام تحقیقات مربوطه اختصاص دارد

منابع:

۱. جامعه و تاریخ، مرتضی مطهری.
۲. جامعه و تاریخ، محمدتقی مصباح یزدی.
۳. المدرسه القرآنیة: التفسیر الموضوعی و التفسیر التجزیئی فی القرآن الکریم، سید محمدباقر صدر.
۴. المجتمع الانسانی فی القرآن، سید محمدباقر حکیم.

تفسیر موضوعی ۴ - ورودی ۹۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مبانی و قواعد تفسیر و روش‌ها و گرایش‌های تفسیری

هدف: تقویت توان تتبع و تحقیق در موضوعات مختلف قرآنی و شناخت معارف قرآنی بصورت موضوعی

سرفصل:

اخلاق در قرآن

متن:

اخلاق در قرآن آیت الله مصباح جلد اول

محدوده:

از ابتدای کتاب تا ابتدای رابطه انسان با خدا

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به انجام تحقیق توسط طلبه اختصاص دارد

منابع:

- ۱- پیام قرآن
- ۲- منشور جاوید
- ۳- تفسیر موضوعی قرآن کریم
- آیت‌الله مکارم شیرازی
- آیت‌الله جعفر سبحانی
- آیت‌الله جوادی آملی

تفسیر موضوعی ۵- ورودی ۹۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مبانی و قواعد تفسیر و روش‌ها و گرایش‌های تفسیری

هدف: تقویت توان تتبع و تحقیق در موضوعات مختلف قرآنی و شناخت معارف قرآنی بصورت موضوعی

سرفصل:

۱- مباحث اجتماعی در قرآن

۲ - خانواده در قرآن

متن:

اخلاق در قرآن آیت الله مصباح جلد سوم

محدوده:

۱. از ابتدای کتاب تا ابتدای فصل چهارم (جامعه)

۲. از ابتدای فصل پنجم (عدالت و ظلمت) تا ابتدای فصل نهم (آداب معاشرت)

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به انجام تحقیق توسط طلبه اختصاص دارد.

منابع:

۱- پیام قرآن	آیت‌الله مکارم شیرازی
۲- منشور جاوید	آیت‌الله جعفر سبحانی
۳- تفسیر موضوعی قرآن کریم	آیت‌الله جوادی آملی

کارورزی و ارائه تحقیق ۱

شناسه درس: ۳۰۲۲۲۰۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: بکارگیری قواعد پژوهشی در موضوعات مختلف قرآنی

سرفصل:

هر طلبه موظف است در طول تحصیل دو تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه ای در یکی از موضوعات قرآنی با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی ارائه دهد.

موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب مؤسسه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط اساتید مربوط از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد.

ارزشیابی:

۲۰ نمره پایانی اختصاص به تحقیق - با شرایط فوق الذکر - دارد .

کارورزی و ارائه تحقیق ۲

شناسه درس: ۳۰۲۲۲۰۴

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق

هدف: بکارگیری قواعد پژوهشی در موضوعات مختلف قرآنی

سرفصل:

هر طلبه موظف است در طول تحصیل دو تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه ای در یکی از موضوعات قرآنی با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی ارائه دهد.

موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب مؤسسه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط اساتید مربوط از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد.

ارزشیابی:

۲۰نمره پایانی اختصاص به تحقیق - با شرایط فوق الذکر - دارد

عربی معاصر ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی و اصطلاحات رایج معاصر در زمینه تفسیر و علوم قرآنی.

سرفصل:

متن‌هایی به عربی جدید، از مجلات و کتاب‌های تخصصی گرایش، توسط مؤسسه انتخاب می‌شود و در آغاز نیم‌سال تحصیلی، در اختیار طلاب قرار می‌گیرد.

طلاب برای هر جلسه، بین ۵ تا ۹ صفحه از متن را به منظور درک مطلب، اعراب‌گذاری و ترجمه می‌کنند و استاد، تنها به رفع اشکال و بیان دقیق متن می‌پردازد.

متن: نصوص القرآنیة

محدوده: از ابتدای کتاب تا پایان المستوی الاول

ارزشیابی:

۵ نمره از نمره درس، به فعالیت کلاسی اختصاص می‌یابد.

در هر نیم‌سال، به هر فرد، حدود ۱۰ صفحه متن عربی جدید در زمینه گرایش فوق، داده می‌شود تا آن متن را اعراب‌گذاری و ترجمه نماید که ۷ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

۸ نمره دیگر، به امتحان آخر نیم‌سال اختصاص می‌یابد.

منابع:

۱. فرهنگ معاصر (عربی - فارسی)، د. عبدالنبی قیوم
۲. المنجد فی اللغة العربیة المعاصرة، دارالمشرق، عدة من المؤلفین
۳. المعجم الوسیط، مجمع اللغة العربیة، مکتبة الاسلامیة
۴. فرهنگ فرزانه (فارسی - عربی)، د. سید حمید طبیبیان
۵. فرهنگ نبراس (نرم افزار رایانه‌ای)

قرآن کریم و کتاب مقدس یهودیان و مسیحیان

شناسه درس: ۳۰۲۱۲۲۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز:

هدف: شناخت تطبیقی مباحث مهم قرآن کریم و کتاب مقدس یهودیان و مسیحیان.

سرفصل:

○ مباحث بیرونی

- نام شناسی قرآن و کتاب مقدس
- ساختار و اندام شناسی قرآن و کتاب مقدس و شیوه آدرس دهی به کتاب
- تاریخ و سیر تکون قرآن و کتاب مقدس
- حجیت، گونه‌ها و معیار در قرآن و کتاب مقدس
- سنت تفسیر و ترجمه قرآن و کتاب مقدس

○ مباحث محتوایی

- مقایسه محتوایی قرآن و کتاب مقدس
 - ◇ تاریخ و گزاره‌های خبری
 - ◇ اخلاق
 - ◇ شرعیات
- خدا شناسی
 - ◇ اسامی و صفات خدا
 - ◇ وجود شناسی
 - ◇ شناخت شناسی
- پیامبران (حضرت آدم، ابراهیم، موسی و عیسی علیهم السلام)
- معاد و آخرت شناسی
- کتاب مقدس از نگاه قرآن

متن: قرآن و کتاب مقدس، صادق نیا

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

منابع:

۱. قرآن و کتاب مقدس (مقایسه ساختار و محتوا)، مهرباب صادق نیا.
۲. اسامی و صفات خدا در قرآن و کتاب مقدس، مرضیه شنکایی.
۳. وحی تطبیقی در اسلام و مسیحیت، محمد رضا زیبایی نژاد.
۴. انبیاء بنی اسرائیل و قصصهم فی القرآن، احمد شبلی.
۵. اخلاق بین ادیان، مهرباب صادق نیا.
۶. درون مایه‌های مشترک قرآن و کتاب مقدس، دنیز ماسون، ترجمه: فاطمه سادات تهمانی.
۷. بشارات عهدین، محمد صادقی طهرانی

روش تحقیق پیشرفته

شناسه درس: ۳۰۲۲۲۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت روش های مختلف پژوهش و کیفیت بهره‌برداری از منابع در تفسیر و علوم قرآن و به‌کارگیری قواعد پژوهشی.

سرفصل‌ها:

- ◇ مفاهیم
- معرفی درس
- معرفی منابع اصلی و فرعی
- فرق روش و روش شناسی تحقیق
- ◇ انتخاب موضوع و روش
- انتخاب موضوع
- تبدیل موضع به مسئله
- تبیین مسئله
- انتخاب روش
- ◇ گردآوری داده
- داده های تجربی (مصاحبه ، مشاخره)
- داده های اسنادی - چگونگی انتخاب اسناد
- شیوه فیش برداری
- ◇ تحقیق یافته ها
- کدبندی - انتخابی
- آزاد
- محوری
- تحلیل اکتشافی
- تحلیل توصیفی
- تحلیل تبیینی و علت کاوانه
- تحلیل انتقادی
- تحلیل آمیزه ای
- ◇ روش نگارش و بازسازی

رشته تفسیر و علوم قرآنی - نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۴

فصل بندی و ساختار (فصل، بخش، گفتار، بند و ...)

- پاراگراف بندی
- شیوه ارجاعات (الگوهای مختلف)
- شیوه فهرست بندی
- شیوه ارائه فهرست منابع
- چکیده، مقدمه و ...

ارزشیابی:

هر دانش پژوه موظف است یک تحقیق در زمینه تفسیر یا علوم قرآن با ویژگیهای فوق ارائه دهد که ۱۰ نمره از ۲۰ نمره درس را به خود اختصاص می دهد.

منابع:

۱. روش شناسی مطالعات دینی، احمد فرامرز قراملکی.
۲. روش تحقیق با تأکید بر علوم اسلامی، جعفر نکونام.
۳. روش های مطالعه و تحقیق با تأکید بر کتابخانه، خدابخش کرمی.
۴. درس نامه روش تحقیق، مجید طرقی.
۵. جزوه درسی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، حمید آریان.
۶. بر بال قلم، سید ابوالقاسم ژرفا.
۷. بر سمند سخن، نادر وزین پور.
۸. لوازم نویسندگی، نادر ابراهیمی.
۹. ادبیات فارسی، حسین دهنوی.
۱۰. بهتر بنویسیم، رضا بابایی.

فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۳۰۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی و فلسفه احکام

سرفصل:

اجاره ، ضمان ، مضاربه ، قرض ، ودیعه ، وقف

متن:

«دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی» تألیف باقر ایروانی

محدوده:

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد. امتحان میانی این درس از ۲۰ برگزار می شود.

منابع:

۱. مسالک الافهام شهید ثانی^{ره}
۲. شرایع الاسلام محقق حلی^{ره}
۳. فقه الامام الصادق^{علیه السلام} محمد جواد مغنیه^{ره}
۴. الروضة البهیه فی شرح اللمعه دمشقیه الشهید الثانی^{ره}

فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۲۱۳۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی و فلسفه احکام

سرفصل:

لقطه ، اطعمه و اشربه ، ارث

متن:

«دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی» تألیف باقر ایروانی

محدوده

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

ارزشیابی:

۱۷نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد. امتحان میانی این درس از ۲۰ برگزار می شود.

منابع:

۱. مسالک الافهام شهید ثانی^{ره}
۲. شرایع الاسلام محقق حلی^{ره}
۳. فقه الامام الصادق^{علیه السلام} محمد جواد مغنیه^{ره}
۴. الروضة البهیه فی شرح اللمعه دمشقیه الشهید الثانی^{ره}

اصول فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۲۱۴۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و مؤثر در فهم قرآن

سرفصل:

الف) کلیات: تعریف، موضوع، فائده و مسائل علم اصول
ب) مباحث الفاظ

۱. وضع و مباحث آن
۲. استعمال حقیقی و مجازی
۳. علائم حقیقت و مجاز
۴. ترادف و اشتراک
۵. حقیقت شرعیه
۶. صحیح و اعم
۷. مشتق
۸. مفاهیم

متن درسی:

«اصول الفقه» مرحوم مظفر (ره)

محدوده:

از اول کتاب تا اول عام و خاص (به استثناء اوامر و نواهی)

ارزشیابی:

۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

منابع:

- ۱- کفایه
- ۲- حلقه ثالثه
- ۳- رسائل
- ۱- آخوند خراسانی (ره)
- ۲- شهید صدر (ره)
- ۳- شیخ انصاری (ره)

اصول فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۲۱۴۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و مؤثر در فهم قرآن

سرفصل:

مباحث حجت

۱- مباحث مقدماتی	۲- قرآن کریم و نسخ آن
۱-۱- موضوع این بحث	۳- سنت
۲-۱- معنای حجت	۱-۳- فعل معصوم
۳-۱- مدلول کلمه اماره و ظن معتبر	۲-۳- تقریر معصوم
۴-۱- ظن نوعی	۳-۳- خبر متواتر
۵-۱- اماره و اصل عملی	۴-۳- خبر واحد
۶-۱- معیار حجیت اماره	۴-۴- دلیل عقلی
۷-۱- ذاتی بودن حجیت علم	
۸-۱- جایگاه حجیت اماره	
۹-۱- ظن خاص و ظن مطلق	

متن:

«اصول الفقه» مرحوم مظفر (ره)

محدوده:

از اول «المقصد الثالث: مباحث الحجّة» تا اول «الباب الخامس: حجیة الظواهر (به استثناء: ۱. مباحث مقدمات دلیل انسداد تا ابتدای کتاب العزیر ۲. مبحث دلیل حجیت خبر الواحد من الاجماع ۳. بحث الباب الثالث الاجماع)

ارزشیابی:

۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

منابع:

۱- کفایه	آخوند خراسانی (ره)
۲- حلقه ثالثه	شهید صدر (ره)
۳- رسائل	شیخ انصاری (ره)